

CSÖRGŐ TAMÁS

fizikus, az MTA Doktora
MTA KFKI RMKI és Department of Physics,
Harvard University, Cambridge, USA

MAGYAROK AMERIKÁBAN FORRÓ NYOMON AZ ŐSANYAG NYOMÁBAN

2011. Január 13. (csütörtök) 14.30 Ságvári Gimnázium

A nagyenergiás magfizikában a legfontosabb és legérdekesebb kérdéseket óriási gyorsítók, az úgynevezett **relativisztikus nehézion-ütköztetők** segítségével tehetjük fel a Természetnek. Ezen ütközések során az anyag olyan állapotba jut, amelyen egy szempillantással a Világegyetemünk keletkezése, azaz **néhány mikromásodperccel a Nagy Bumm után uralkodott.**

Az USA Brookhaveni Nemzeti Kutatóintézetének RHIC gyorsítója, valamint az ütközésekben létrejövő új anyagot vizsgáló négy kísérlete, a BRAHMS, a PHENIX, a PHOBOS és a STAR kísérlet valóban **új, korábban nem vizsgálható világot nyitott meg a tudományos kutatás előtt** az eddig soha nem tapasztalt tulajdonságokkal rendelkező, ősi-új anyag, az erősen kölcsönható kvark-gluon plazma létrehozásával és tulajdonságainak feltárásával.

Előadásomban megemlítem az egyik **legújabb tudományos eredményünket** is, amelyet **magyar kollégáimmal** értünk el, feltárva egy korábban rejtőzködő, érdekes szimmetriát.

A **középiskolai természettudományos önképzés** fontosságának érzékeltetésére mai ELTE-s diákokkal közösen kifejlesztettünk egy olyan **új eszközt**, amely mindenki számára **kézzelfoghatóvá teheti az elemi részecskéket** és a tökéletesen folyó kvarkanyagot, továbbá érzékelteti a kutatás örömét, játékos és mégis komoly jellegét.